

Deák Bill Gyula: Európa vezet?i meg vannak bolondulva

2025 november 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Szülessen minél több gyermek, és ne gyilkolják egymást az emberek – mondta a legendás énekes a Demokratának.

Miért nem akart sosem énekes lenni? Milyen egy k?bányai „proligyerek” istenhite? Mi az igazi lázadás, és miért kell kiérdemelni a bluest? Miért ítéli el az abortuszt, és mire emlékszik ’56-ból? Interjúnk a 77 éves énekessel.

– Kassai Lajos mesélte, hogy háromszor annyit kellett gyakorolnia, mint másoknak, mert az egyik hüvelykujját gyermekkorában levágták egy baleset miatt. Nyilazni így nehéz, de éppen e hátránya hajtotta tovább. Az ön balesete fordulópont volt az életében?

– Én soha nem akartam énekes lenni, hanem labdarúgó. Nagyon jól rúgtam a b?rt tízévesen. Kinn laktunk a Jászberényi úton, és NB2-es focisták játszottak egy pályán, gyermekeket nem engedtek a pályára, de engem igen, sokszor védtem a kapuban. Emlékszem, hogy egyszer át akarták emelni fölöttem a labdát, de lekaptam a pali lábáról és megmentettem a mérk?zést. Hát körbeünnepeltek, összevissza csókoltak. Most is imádom a sportot. Szóval igen, e szörny? balesetem nélkül ma egy öreg futballistával beszélgetne.

– Az MTK-ban játszott, de Fradi-címert látok a nyakában.

– Az MTK-ba azért jártunk focizni, mert az volt a legközelebb, sok pongráctelepi járt oda. Ám a szívemhez mindig is a Fradi állt a legközelebb, szerettem a játékukat. Albert, Varga, Dálnoki, Dékány… jól ismertem egy csomó nagy labdarúgót, az volt az igazi közegem.

– A másik láncon egy kereszt lóg. A hite segítette, hogy felépüljön a balesete után?

– Római katolikusnak születtem, ebb?l már nem térek ki. A hitem belülr?l fakad, magamtól hiszek. Ezt egyszer?en érezni kell, nem lehet magyarázni. Én hiszek Istenben, meg szeretem. Még az ateisták is azt mondják, hogy „jaj, Istenem” vagy „Istenem, segíts”, és ez több mint nyelvtani dolog, ez az emberi elemi vágya. Nekem nagyon nehéz gyermekkorom volt a balesetem miatt, sokan csúfoltak, gúnyoltak, és ez fiatalon nagyon fájt. De nem adtam fel, fél lábbal is lábteniszeztem, mankóval focizgattam. Volt bennem egy jó nagy adag csak azért is.

– Azt énekli, hogy „nem haragszom senkire”. Arra az orvosra sem, akinek a hibájából levágták a lábát?

– Most már minek haragudnék? De ez jó kérdés, mert a hibája nélkül nem lettem volna énekes, és a zene volt életemben a mindenem a családom mellett. Amikor felébredtem az altatásból, csak azt láttam, hogy anyámék sírnak egy üvegajtón túl, és nem értettem, hogy miért nem jönnek be hozzám. Aztán felhajtottam a pokrócot, és megértettem. Elájultam. Öngyilkosságot is megkíséreltem, de hála Istennek nem sikerült. A nevére akart venni az orvos, de anyámék nem adtak oda, és ezért is hálás vagyok nekik. Éltünk, ahogyan éltünk, de szeretetben.

– Egyik legels? interjújában úgy mutatkozott be, hogy „k?bányai proligyerek vagyok”.

– Az voltam, munkáscsaládból származom, apám els? osztályú vasönt? volt, anyám dohánybeváltó melós, ? Hofinak a szüleivel dolgozott együtt. Hofit szerettem, néha most is meghallgatom. Aztán én is dolgoztam a vasöntöde portáján, toltam a talicskát, m?lábbal. Meg énekórákra jártam, és mondták, hogy nagy a hangterjedelmem, lehetnék akár operaénekes is… de hát nekem mi közöm ahhoz? Tisztelem és becsülöm az operát, de nem az én világom. Nagyon szeretem hallgatni Pavarottit, Beniamino Giglit és a régi nagy orosz operaénekeseket is.

– Mégis egy rockoperában ismerte meg ország-világ. Hogyan emlékszik vissza erre a szerepére?

– Bizony, akkor volt a legnagyobb sikerem, amikor Tordát, a táltost játszottam az István, a királyban, és azt üvöltöttem, hogy „véres kardot hoztam, ?seim véres kardját”. Ha lehunyom a szememet, ma is ott lobognak el?ttem a magyar zászlók, valami ?si er? ébredt fel akkor a magyarokban, mindnyájan éreztük, akik részt vettünk benne.

– Azonosult a lázadó szerepével?

– Én Koppány táborában voltam, és valahogy oda is húzott a szívem, jobban tetszett nekem az a lázadó közeg, mert a zenében mi is mindig lázadók voltunk, f?leg a 80-as években. Bánom, hogy végül nem jutottunk el Erdélybe az eredeti István, a királlyal, mert nagyon szeretek oda járni.

– Miért?

– Mert ott király vagyok! Úgy érzem, hogy Erdélyben százszor jobban szeretnek, mint itthon. Játszottunk Székelyföldön, Kolozsvárott, és Udvarhelyen nagy zászlókkal vártak, azt írták rájuk, hogy „Bill, a király”. Nem kell magyaráznom.

– A színpadon is király, vagy ott más a szerepe?

– A színpadon a közönségért teszek mindent. Akkor érzem jól magam, amikor szakad rólam a víz és énekelek. Szeretem és tisztelem a közönségemet.

– Mi talált annyira egymásra a magyar néplélekben és az amerikai bluesban, hogy a m?faj ennyire népszer?vé vált Magyarországon?

– Van olyan szöveg, ami magyar népdal is lehetne, bennünk is van egy jó adag blues. A hiteles blues lényege az ?szinteség, mert a blues nemcsak m?faj, hanem életérzés is. Ráadásul az amerikai feketék zenéje, és lélekben talán ?k is ugyanúgy el voltak nyomva, mint mi. A blueséletérzést nem lehet csak úgy megvenni, azért meg kell szenvedni. Gyerekkoromban egy ötször ötös szobában laktunk hatan, négy gyerek és a két szül?, örültünk a cukros zsíros kenyérnek, egy-egy almának, egymásnak. A budi kint volt a folyosó végén, néha kimentünk, de visszarohantunk, mert patkány állta az utunkat. Nem véletlenül mondták az amerikaiak, hogy aki nem kapott elég pofont az élett?l, és sosem nélkülözött, az nem tudhatja, mir?l szól ez az egész. Én kaptam istenesen.

– A második szólólemezén van egy különös dal, ami nagyon elüt a többit?l, a „Kérlek, anyám, ne ölj meg engem”. Ebben egy magzat beszél az édesanyjához. Miért tartotta fontosnak, hogy err?l egy dalt énekeljen?

– „Ne szüljön a világ olyan anyát – Ki elveszejti saját magzatát” – ez a refrénje, ezt így gondolom. Szép, er?s, lélekhez szóló szám. Abban az id?ben, amikor ezt szereztük, nagyon dívott hazánkban az abortusz, az ellen tiltakoztunk, és most is úgy gondolom, hogy nem szabad megölni a kis magzatokat, a gyerekeket. Ha valakinek megérintjük a lelkét, ha egy szem ember ennek hatására másképp dönt, az már gy?zelem. Nagy dolog, hogy az embereket meg lehet érinteni a zenével, ennek mindig is éreztem a felel?sségét.

– Mi Deák Bill értékrendje?

– Az els? a család, aztán a zene meg a foci (nevet). Ha Deák Bill politikájára kíváncsi valaki, akkor azt egy mondatban összefoglalhatom: szülessen minél több gyermek és ne gyilkolják egymást az emberek.

– Nyolcéves volt 1956-ban. Emlékszik bármire azokból az októberi napokból?

– Sokat voltunk lenn a bérházunk légópincéjében. Emlékszem, hogy korommal bekenték a lányok és a n?k arcát, hogy ha jönnek az oroszok, nehogy elvigyék ?ket. Meg emlékszem a lövöldözések hangjára. Szörny? id?k jártak akkor, sok ártatlan és fiatal ember meghalt. Azóta tudom, hogy a háború borzalmas dolog.

– Ma ismét háborúzik a fél világ, szinte másról sem szólnak a hírek. Követi az eseményeket?

– Nem politizálok, a zenéhez értek, de mindig is támogatni fogom azt az álláspontot, hogy ne legyen háború, ha pedig háború van, akkor minél hamarabb vessenek véget neki, mert szeretném, ha békében élhetnének az emberek. Európa vezet?i meg vannak bolondulva, hogy csak fokozzák ezt a konfliktust.

– Ha már politika, önt megfigyelték a múlt rendszerben?

– Fogalmam sincs, én sosem kértem ki semmit a hivatalból. Hallottam, hogy nagyon sok híres ember, zenész jelentett, ezt szomorúnak tartom. Rólam azonban nem volt mit mondani, sosem politizáltam. Azt nagyon elítélem, ha valaki azért jelentgetett, hogy ebb?l haszna származzon. Ez gusztustalan.

– Sokszor járt Nyugaton zenélni a ’80-as években. Milyennek látta akkor a k?bányai srác a nyugati világot?

– Mi még láttuk a Nyugat eredeti arcát, most egy egészen másikat fordítja felénk. Szép, rendezett világ volt, tele szabadsággal és zenével, engem a zene érdekelt a leginkább. Hollandiában a Paradisóban játszottunk, akkoriban az volt a legmen?bb hely az egész országban. Én mindig is az amerikai zenét szerettem a legjobban, abban van igazi szív és lélek, nekem Jimi Hendrix a király. De a kedvenc zenekarom angol volt, a Colosseum. Olyan zenét

játszottak, amit azóta sem hallottam soha, kicsit olyant, mint a Szíriusz. Amikor Angliában léptünk fel, kérték, hogy maradjunk kinn és zenéljünk, de engem hazahúzott a szívem.

– Nem jutott soha eszébe, hogy egy ilyen alkalommal kinn maradjon?

– Engem ez sosem kísértett igazán. Országzky Jackie többször hívott ki Ausztráliába, de én annyira szerettem az édesanyámat, a szüleimet, hogy nem akartam végleg elszakadni t?lük, a gyökereimt?l. Nekik köszönhetek mindent, mert megvették részletre a Regent er?sít?met, segítettek a pályámon. Csak azt bánom, hogy sosem jutottam ki Amerikába, a Blues hazájába.

– Az kárpótolja, hogy Chuck Berry azt hitte, hogy egy fekete énekes énekel, amikor önt hallotta a színpadon?

– Megtisztel? volt. A When a man loves a woman cím? dalt adtam el?, és utána mondta, hogy fehér énekesként nekem van a legfeketébb hangom. De pár éve Eric Galesszel, a leghíresebb kortárs amerikai bluesgitárossal énekeltem egy színpadon a paksi Gastroblues fesztiválon. Utána kezet fogtunk és azt mondta, hogy „nagy ember vagy, nagy hangod van!”. Ez is nagyon jólesett!

– Melyik dal fejezi ki a leginkább önt?

– A Rossz vér, a K?bánya blues meg a Középeurópai Hobo Blues. Ez a triumvirátus. Ha ennyi marad meg bel?lem, akkor már megérte, mert hiszek abban, hogy valami maradandót kell alkotnunk a Földön, hogy hagynunk kell valami örökséget. Mi, mai magyarok a jöv?beli magyaroknak.

– Mit érez, ha visszatekint az elmúlt 77 évére?

– Elégedettséget. Szerencsés embernek mondhatom magam, mert azzal foglalkozhattam, amit imádok. Ismernek, szeretnek, és még mindig örömöt tudok szerezni az embereknek. Szeretni kell azt, amit csinálsz, és meg kell becsülni, hogy abból élhetsz, amit szeretsz. Arra büszke vagyok, hogy amit elértem Magyarországon, azt én értem el, nem volt keresztapám, nagypapám vagy ilyen meg olyan apám. Sokan segítettek, kiváló zenészek, és a családom is mindig mellettem állt. A sorsom azt üzeni, hogy nincs kilátástalan helyzet, ha az embert baj éri, mindig van kiút. Hinnünk kell.

Deák Bill Gyula 77. születésnapja alkalmából november 15-én nagykoncertet tart a Papp László Budapest Sportarénában, ahol kiváló zenésztársaival és vendégeivel eddigi pályafutásának legismertebb dalait adja el?. A jelenlegi zenésztársak (Nagy Dénes – szólógitár, Takács József – basszusgitár, Szabó Csaba – dob, Koltay Kurszán – billenty?) mellett sztárvendégként fellép vele Tátrai Tibor, Takáts Tamás és Ferenczi György is.

Pataki Tamás - www.demokrata.hu

Ajánló